

ת"פ 340/00 - מועאויה אסמאעיל, נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

20 ינואר 2015

ת"פ 340-00 מדינת ישראל נ' אסמאעיל

בפני כב' השופט רון שפירא, סגן נשיא

מועאויה אסמאעיל, ת"ז 036084283

המבקש

נגד

מדינת ישראל

המשיבה

החלטה

הרקע לבקשה וטענות הצדדים:

בפני בקשה לקבוע כי רישיון הנהיגה של המבקש הופקד כדין בהתאם להצהרתו מיום 9.8.07 בתיק ת 1723/07 של בימ"ש לתעבורה בחיפה.

בתאריך 10.7.2001 ניתן בתיק זה גזר דין לפיו, בין היתר, נפסל המבקש מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 שנים והיה עליו להפקיד את רישיון הנהיגה במזכירות בית המשפט. כן הושטו עליו 36 חודשי מאסר לריצוי בפועל. המבקש ריצה את עונש המאסר שנגזר עליו והשתחרר מהכלא ביום 5.10.2003.

לטענת המבקש, במועד גזר הדין היה לו רישיון נהיגה זמני לתקופה מיום 3.5.2001 ועד 3.8.2001 ובשל כך לא היה ברשותו רישיון נהיגה לצורך הפקדתו. מתדפיס של משרד הרישוי שצורף לבקשת המבקש עולה כי הרישיון הזמני היה בתוקף מ- 3.5.2001 ועד ה- 3.8.2001.

בתאריך 9.8.2007, כ-6 שנים לאחר מתן גזר הדין בתיק זה, בעקבות הוראה לתפיסת רישיון הנהיגה בתיק אחר - ת 1723/07 בבית משפט לתעבורה בחיפה, הגיש המבקש הצהרה כי אין ברשותו רישיון נהיגה תקף וכי רישיון הנהיגה שתוקפו פג אבד לפני חודש ינואר 2007.

כעת מתבקש ביהמ"ש לקבוע כי רישיון הנהיגה של המבקש הופקד כדין בתיק שבנדון, בהתאם להצהרתו מיום 9.8.07 בתיק ת 1723/07 בבית משפט לתעבורה בחיפה.

המבקש טוען כי פנה לבית המשפט לתעבורה בחיפה בבקשה דומה בתיק ת 1723/07 ובתאריך 15.11.14 קבע בית המשפט כי רישיונו של המבקש הופקד כדין בתאריך 09.08.2007. צורפה החלטת בימ"ש לתעבורה בחיפה מיום

15.11.14. לטענת המבקש מאז שנת 2007 לא החזיק ברישיון נהיגה ולא היה ברשותו רישיון תקף ומאז שנת 2007 עברו יותר מ- 7 שנים בהן סבר כי הצהרתו מיום 9.8.07 בתיק התעבורה תקפה גם בתיק זה. על כן, המבקש מבקש מבימ"ש זה לקבוע כי רישיונו הופקד כדין גם בתיק שבנדון, בהתאם להצהרתו מיום 9.8.07 בתיק ת 1723/07.

המשיבה טוענת כי אין מקום להיעתר לבקשת המבקש. נטען כי לטענת המבקש היה בידי ביום מתן גזר הדין (10.7.01) רישיון זמני. תקנה 557(א) לתקנות התעבורה קובעת כי מרגע היוודע על הפסילה היה על המבקש להפקיד רישיונו, אף אם זה אינו בר תוקף אותה שעה. מכאן שהיה על המבקש להפקיד רישיון זה, אך הוא לא עשה כן ולא הגיש כל תצהיר בעניין. המשיבה טוענת כי הפקדת רישיון הנהיגה של המבקש בתיק האחר (של בית המשפט לתעבורה בחיפה) או הצהרה על אובדן רישיון הנהיגה בתיק האחר אין בה כדי לפטור את המבקש מהפקדה נוספת בתיק שבנדון. לכן נטען כי יש לדחות את הבקשה וחובה על המבקש להפקיד את רישיון הנהיגה או תחליף המצאה (הצהרה) בתיק הנדון לצורך תחילת מניין ימי הפסילה.

עוד טוענת המשיבה כי הפסילה בגינה הופקד התצהיר חלף הרישיון בשנת 2007 הייתה לשלושה חודשים ולאחר מועד זה היה רשאי המבקש לשוב ולנהוג (ככל שהיה בידו רישיון בתוקף או פעל להוציא רישיון כזה). בהתאם, נטען כי גם תוקף ההפקדה היה לשלושה חודשים בלבד ולא ניתן להכיר באופן רטרואקטיבי בשש שנות פסילה בהסתמך על הפקדה שתוקפה פקע זה מכבר. בנוסף, טוענת המשיבה כי מעיון בגיליון הרישום התעבורתי של המבקש עולה כי לאחר מתן גזר הדין בתיק זה בתאריך 10.7.01 לא רק שהמבקש לא הפקיד את רישיון הנהיגה אלא לאחר שהשתחרר ממאסר בשנת 2003 המשיך לנהוג ברכב, חרף העובדה שידע על קיומה של הפסילה שנגזרה עליו וחרף העובדה שרישיון הנהיגה שלו פקע בסוף שנת 2001 ואף קיבל דו"ח על כך בתאריך 28.10.06. חמור מכך, לא רק שהמבקש נהג חרף העובדה שהושתה עליו פסילה ורישיונו פקע, אלא הוא אף נהג בשכרות והועמד על כך לדין והורשע ביום 27.1.08 ונגזרו עליו 24 חודשי פסילה נוספים. גם בתיק האחרון לא טרח המבקש להפקיד רישיון נהיגה עד עצם היום הזה. בנוסף, טוענת המשיבה, בשנת 2010 נגזרה על המבקש פסילה למשך 24 חודשים במסגרת גזר דין בת"פ (שלום עכו) 41023-12-09.

המשיבה טוענת כי המבקש מזלזל בהחלטות בית המשפט והפסילה שהוטלה עליו לא הרתיעה אותו מלהמשיך ולנהוג ולבצע עבירות. כן נטען כי מטרת הפסילה בת שש השנים לא הושגה בפועל ולכן אין מקום לבוא לקראתו ולהכיר רטרואקטיבית בפסילה. נטען כי כיום עומדות נגד המבקש בין 8 ל-10 שנות פסילה שטרם החלו להיספר עקב אי הפקדת רישיון או תצהיר. לאור כל זאת טוענת המשיבה כי אין מקום להכיר רטרואקטיבית בפסילה בת שש השנים בהסתמך על ההפקדה או התצהיר משנת 2007.

בתגובה לטענות המשיבה טוען המבקש כי מאז הפקדת רישיונו ביום 9.8.07 לא הוציא רישיון נהיגה ואף לא פנה למשרד הרישוי בבקשה כזו בסוברו כי ההפקדה תקפה גם בתיק זה ומשום כך יש לראות ברישיונו כמופקד כדין. נטען כי מאז ההפקדה מיום 9.8.07 לא רק שהמבקש לא הוציא רישיון אלא גם לא נהג כלל, פרט לפעם אחת ביום 28.10.06 כאשר נהג שיכור והוגש נגדו בבימ"ש לתעבורה בחיפה כתב אישום בתיק ת 1826/07 ונגזר עליו עונש פסילה ל- 24 חודשים. כמו כן, בתאריך 9.11.2010 נגזרה על המבקש פסילה של 24 חודשים בבימ"ש השלום בעכו במסגרת תיק פלילי 41023-12-09 בגין עבירת אחזקת סם לצריכה עצמית אך לא מדובר בפסילה עקב נהיגה או עבירת תנועה.

במסגרת גזר הדין פטר ביהמ"ש את המבקש מהפקדת רישונו נוכח הצהרתו בפניו כי אין ברשותו רישיון נהיגה. על כן, נטען כי מאז הפקדת ההצהרה ביום 9.8.07 לא הוציא המבקש או קיבל רישיון נהיגה ולא נהג ולכן תכלית הענישה בתיק זה הושגה במלואה שכן מאז שנת 2007 ועד היום עברו כ-8 שנים.

דין ומסקנות:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת המסמכים שהוצגו לעיוני הגעתי למסקנה כי יש לדחות את בקשת המבקש. סבורני כי בנסיבות העניין אין מקום לקבוע כי רישיון הנהיגה של המבקש הופקד כדין בתיק זה בהתאם להצהרתו מיום 9.8.07 בתיק ת 1723/07 בבית משפט לתעבורה בחיפה.

סעיף 42(ג) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: "פקודת התעבורה") קובע כי:

"(ג) בחישוב תקופת הפסילה לא יבואו במנין -

(1) התקופה שחלפה עד מסירת הרישיון לרשות שנקבעה לכך בתקנות ובדרך שנקבעה;

(2) תקופה שבה נשא בעל הרישיון עונש מאסר על העבירה שבגללה נפסל כאמור".

סעיף 61(א) לפקודת התעבורה קובע כי מי שנפסל מהחזיק רישיון חייב להמציא את הרישיון לרשות הנקובה בתקנות תוך התקופה שנקבעה בהן.

תקנה 556(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961 (להלן: "תקנות התעבורה"), מחייבת את מי שנפסל מהחזיק ברישיונו להמציא את רישיון הנהיגה שלו **לאותו בית המשפט שהורה על פסילתו מיד לאחר שהודע לו על הפסילה**. חובה זו חלה עליו לפי הוראת תקנה 557(א) סיפא לתקנות התעבורה אף אם רישיונו אינו בר תוקף אותה שעה.

הוראות אלו היו תקפות גם בעניינו של המבקש והיה עליו להמציא את רישיון הנהיגה שלו (או תחליף המצאה לגבי רישיון שאבד לפי תקנה 557(ב)) לאותו בית המשפט שהורה על פסילתו (בימ"ש זה). המבקש לא עשה כן וכעת מבקש הוא להכיר בתצהיר שחתם בפני שוטר בשנת 2007 בנוגע לתיק אחר של ביהמ"ש לתעבורה בחיפה כתחליף המצאה של הרישיון בתיק שבנדון. סבורני כי אין מקום לקבל את בקשת המבקש להכיר בתצהיר שעליו חתם לפני שוטר בנוגע לתיק של ביהמ"ש לתעבורה כתחליף המצאת הרישיון בתיק שבנדון.

כפי שנאמר ברע"פ 4446/04 **ניסים ביטון נ' מדינת ישראל** (פסק דין מיום 6.10.05) מפי השופט א' א' לוי:

"כל האמור עד כה תקף גם לטענה לפיה נכון היה לקבוע את תחילת מניינה של תקופת הפסילה בעניינו של [דהן] מן היום בו הפקיד תצהיר בתיק אחר בו נשפט. ובמילים אחרות, הקדמתי והזכרתי את המשמעות החינוכית-פסיכולוגית של חובת ההפקדה של הרישיון או חליפו להפנמת האיסור החל על נהיגה בתקופת פסילה. ואם כך הוא הדבר ביחס למי שחטא לראשונה בעבירה מסוג זה, מקל וחומר שיש

להחמיר בעניינו של מי שככל הנראה אינו רואה עצמו נתון למורא החוק, והראיה הטובה ביותר לכך היא שהוא מוסיף לנהוג ללא רישיון חרף ההליכים המשפטיים שננקטו נגדו בעבר. בנסיבות אלו, כך היא דעתי, נכון לשוב ולדרוש מנאשם שכזה שישוב וימלא אחר הוראות ההפקדה הקבועות בתקנה 557, בכל פעם שישורשע מחדש, ואולי בדרך זו יצליח לשנן את האיסור לנהוג בתקופת פסילה".

דברים אלה יפים הם לענייננו. בפני מבקש אשר בדומה לעניין ביטון נוהג ללא רישיון נהיגה תקף, בלא שההליכים הקודמים מרתיעים אותו מעשות כן. למרות שרישיונו של המבקש לא היה תקף בכל התקופה מאז מתן גזר הדין בתיק זה, בנוסף לכך שהמבקש לא הפקיד את רישיונו בתיק שבנדון הוא אף נהג ללא רישיון וכשהוא שיכור ביום 28.10.06 (בעניין זה הוגש נגדו כתב אישום בתיק ת 1826/07 ונגזר עליו עונש פסילה נוסף של 24 חודשים).

בנסיבות העניין היה על המבקש להמציא את רישיון הנהיגה שלו או תחליף המצאה (תצהיר) **לאותו בית משפט שהורה על פסילתו מיד לאחר שהודע לו על הפסילה** (בימ"ש זה). על כן, אין לקבל את התצהיר בתיק 1723/07 כהמצאת רישיון הנהיגה או תחליף המצאה גם בתיק זה. במיוחד יש להקפיד בכללים אלו עם מי שנוהג ללא רישיון נהיגה תקף וההליכים הקודמים אינם מרתיעים אותו מעשות כן (ראו: רע"פ 8317/10 מאיר כהן נ' מדינת ישראל (פסק דין מיום 8/2/11); רע"פ 4446/04 הנ"ל).

כפי שקבעה דעת הרוב ברע"פ 8317/10 הנ"ל ונוכח פסיקת ביהמ"ש העליון ברע"פ 4446/04 הנ"ל, על המבקש הייתה חובה להפקיד את רישיונו הן במזכירות בימ"ש זה והן בתיק האחר (1723/07), או למצער לידע את בית המשפט בדרך של תחליף הפקדה על אובדן רישיון הנהיגה. חובה זו היא חובה החלה עליו ולא על המערך המנהלי של בתי המשפט. הטעמים שבמדיניות שיפוטית המצדיקים מסקנה זו והתכלית החינוכית - פסיכולוגית המונחת ביסודה פורטו על ידי כב' השופט א' א' לוי ברע"פ 4446/04 הנ"ל. כמו כן, הצורך לחסום מניפולציות אפשריות מצד נידונים העלולים לנצל לרעה מצבים של חוסר תיאום בין המזכירות השונות או פערי זמן בעדכון תקופות הפסילה המצטברות (בעיקר במקרים דוגמת זה שלפני בהם מדובר בנאשם שנוהג ללא רישיון נהיגה תקף למרות שרישיון הנהיגה שלו נפסל, בלא שההליכים הקודמים מרתיעים אותו מעשות כן), תומך אף הוא באותה מסקנה (ראו: רע"פ 8317/10 הנ"ל).

עוד יצוין כי במקרה זה רישיונו של המבקש לא הופקד בביהמ"ש לתעבורה בתיק 1723/07 אלא המבקש חתם על טופס בפני שוטר שכותרתו "הוראת תפיסת רישיון" וכן על "הודעה על תפיסת רישיון של נוהג בפסילה ע"פ מסוף", במסגרתם הצהיר המבקש שרישיונו אבד לפני 01/07 (למרות שהמבקש טוען כי מאז מתן גזר הדין בתיק שבנדון בשנת 2001 לא החזיק ברישיון נהיגה). ביהמ"ש לתעבורה קבע כי ניתן לראות בתצהיר זה כתחליף המצאה לרישיון הנהיגה של המבקש בתיק 1723/07 של ביהמ"ש לתעבורה בחיפה. עם זאת, בנסיבות העניין, לאור האמור לעיל, לא ניתן לראות בתצהיר שעליו חתם המבקש בשנת 2007 בפני השוטר בנוגע לתפיסת רישיונו במסגרת תיק התעבורה כתחליף המצאת הרישיון בתיק שבנדון.

על כן, כאמור לעיל, בהתאם לפקודה ולתקנות וכן בהתאם לפסיקה, כמפורט לעיל, יש להמציא את תחליף המצאה (תצהיר) של הרישיון למזכירות אותו בימ"ש שהורה על הפסילה (בימ"ש זה), ולכן יש לדחות את הבקשה להכיר בתצהירו של המבקש על אובדן הרישיון במסגרת ת' 1723/07 כתחליף המצאה בתיק שבנדון.

מכל הטעמים שפורט - הבקשה נדחית.

המזכירות תעביר עותק החלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, כ"ט טבת תשע"ה, 20 ינואר 2015, בהעדר הצדדים.

ר' שפירא, ס. נשיא